

הגאון הרב יצחק זאב הלוי סולובייצ'יק זצוק"ל (תרמ"ו-תש"ך - (כתב לרב קוק במכתב אליו: "הרב הגאון הגדול המפורסם, תפארת ישראל... ובמכתב אחר מכנה את הרב קוק "פאר הדור". בסוף אחד המכתבים כותב: "הנני המכבד ומוקיר את רום הדרת גאונו בכל רגשי כבוד ויקר."

וכן אחד מגדולי תלמידי הרב קוק ב"מרכז הרב", הגאון הרב שמעון סטרליץ זצ"ל, היה מבאי ביתו של הגרי"ז שאמר עליו "למרות שר' שמעון הוא ציוני, אוהב אני אותו מאוד כי בכל מקום ששואלים אותו עונה כהלכה, ואם אינו יודע אומר לא ידעתי!"

וכן הגאון הרב משה לייב שחור זצ"ל, ממעריציו ומקורביו והתומכים בדרכו של הרב קוק, היה גם הוא מבאי ביתו של הגרי"ז. הוא ניסה להסביר לפני הגרי"ז את השקפתו של הרב אך ללא הועיל. בביקור אחד שמע את הגרי"ז תוקף בחריפות את מנהיגי הציונות בכלל והמזרחי בפרט, למעט הרב מאיר בר אילן זצ"ל, שהיה בן זקונו של מרן הגאון הנצי"ב זצוק"ל והגרי"ז היה נין של הנצי"ב דרך אמו שהייתה בתו של הנצי"ב (אביו הגר"ח זצוק"ל היה חתנו של הגאון הרב רפאל שפירא זצוק"ל, חתן הנצי"ב). כאן ניצל את ההזדמנות ושאל הגרי"ז מדוע אינו מדבר נגד הרב בר-אילן, והגרי"ז השיב כי הוא משפחה. הגיב הרב שחור ואמר שהרב קוק מתייחס לכל יהודי כבן משפחה ומכאן יחסו המקרב כלפי החלוצים החילוניים. הגיב הגרי"ז: "כן, אצל הרב קוק כל יהודי הוא כמו דוד!"

לאחר פטירת הרב קוק הגרי"ז היה שולח אנשים שבאו לברכות בעבור כאלו הזקוקים לרחמי שמים, לרב חרל"פ ולר' אריה לוי. ב"הלכות והנהגות לבית בריסק", עמ' ס"ב, כתוב כך: 'חובה להדגיש, כי למרות שרבנו מרן הגרי"ז ידע היטב כי השקפתם של גדולי תורה מסויימים על המדינה ושותפיה שונה מדעתו, וכמה פעמים היו ויכוחים נוקבים ביניהם בעניינים אלו, הדבר לא גרע כי הוא זה מחשיבותם וערכם הרם בעיניו. וכסדר השרישו "בבית בריסק" בענין המלחמה על טהרת ההשקפה, שאין לנו שום דבר אישי כנגד גדולי ישראל שאינם דוגלים באותה שיטה .

מרן הגרי"ז זצ"ל הסביר פעם, כי יש להבין שאין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד, וכשם שפרצופיהם אינם שווים, כך דעותיהם אינם שוות, ואי אפשר לפסול ולבטל לחלוטין את כל האנשים והרבנים שאינם כהשקפת "בית בריסק". מחובתנו להשמיע את האמת... אך למרות הכל חייבים לנהוג בתלמידי חכמים בכבוד הראוי להם'.

לאחר דברים אלה מובאים הדברים הבאים המראים על הערצתו של הגרי"ז לגרי"מ חרל"פ, תלמידו וממשיך דרכו של הרב קוק:

'מרן הגרי"ז זצ"ל החשיב מאוד את הגאון רבי יעקב משה חרל"פ זצ"ל, ואמר עליו שהוא "עובד ה'", ובבואו לירושלים שלח את בנו לחזות באמירת שיר השירים שלו בעש"ק לאחר חצות, מלובש בבגדי שבת קודש, שנאמרה מתוך דביקות נפלאה. וכן נהג הגרי"ז זצ"ל להזמין אותו דרך קבע לשמחותיו, והושיבו במזרח, וכשחלה רבי יעקב משה זצ"ל, הלך מרן הגרי"ז לבקרו' (עובדות והנהגות לבית בריסק", ח"ג עמ' ס"ב)

ובספר 'בינו שנות דור ודור' להגר"ש דבליצקי שליט"א (ובו סיפורים על כמה מגדולי ישראל ועל הנהגותיהם המיוחדות בקודש) יש פרק שלם על קדושתו המופלאה של הגרי"מ חרל"פ, ועל הנהגותיו המיוחדות במצוות ויראת שמים. בין השאר מצטט הגר"ש את הסיפורים הנ"ל, ומוסיף, כי בהלוויתו של הגרי"מ חרל"פ זצוק"ל, בין ההמונים שבאו לחלוק לצדיק את כבודו האחרון, היה גם הגרי"ז זצ"ל.

וכן הגרי"ז העריך מאוד את הגאון הרצי"ה זצ"ל ואף התבטא כי הוא "ירא שמים מופלא". גם הגרא"א כהנא-שפירא זצ"ל, ראש ישיבת "מרכז הרב" והרב הראשי האשכנזי

לישראל, זכה להערכה רבה מצד הגר"ז. וידוע כי שנה אחת התקרבו הימים הנוראים, ובמניינו המצומצם של הגר"ז לא היה כהן שישא את כפיו. ביקש הגר"ז מהג"ר אברהם שפירא שיואיל להשתתף בתפילתם, ולברכם בנשיאת כפיו. הרב שפירא נעתר לבקשתו, ומאותה שנה (למשך עשר שנים) הקפיד להתפלל במניינו של הגר"ז בימים נוראים. לפני נשיאת הכפיים היה הגר"ז נוטל את ידיו של הרב שפירא, כפי ההלכה שהלוי יטול ידיו של הכהן. (ספר "אמרי שפר" עמ.')

הגאון הרב אברהם ישעיה קרליץ זצוק"ל (תרל"ג-תשי"ד - (פנה לרב קוק אחרי עלות ארצה באמצע תמוז תרצ"ג 'הוד כבוד מרן שליט"א שלומכם ישגה' והחזון אי"ש השתמש בתואר הכבוד "מרן" רק לגדולים ביותר בעיניו כמו הרב מלצר, הרב גרודז'ינסקי, הרב יצחק זאב סולובייצ'יק והרב אלחנן בונם וסרמן. וכן, בהנחת אבן הפינה לשיבת "בית יוסף" בבני ברק, החזון אי"ש עמד משך כל נאום הברכה של הרב קוק, כבוד שלא נתן לגדולי תורה אחרים שדיברו שם, ולא להא להשאלו אותו מדוע שלא ישב, הוא ענה: "די תורה שטייט!" (מיידית: "התורה עומדת.!")
כששכב מרן הרב קוק זצוק"ל על ערש דווי, הגאון הרב מנחם יהודה הלוי אושפיזאי זצ"ל סיפר לחזו"א על מחלת הרב. כששמע החזו"א על מצבו הקשה של הרב זלגו עיניו דמעות ושלח מיד שליח להודיע לרב קוק שהוא מתכוון לבקר, אך הרב קוק ענה לשליח: "החזון איש הוא מהשקדנים הגדולים שבדור, ואני חס על ביטול התורה שלו. אנא מסור לו שאני מבקש שיתפלל עלי בביתו".
מכאן אתה למד שהטענות של חרדים כאלו ואחרים כאילו החזון איש אמר על הרב קוק שיהיה בגיהנום שקריות לחלוטין. וכן הטענה שמה שה'חזון אי"ש' לא עלה לירושלים בזמן שהרב קוק היה רב שם זה זו ראייה להתנגדותו האישית לרב קוק, טענה זו אינה נכונה. הרב קוק נפטר שנתיים וחודש ושבעים וחצי אחרי עלותו של החזון אי"ש לארץ, והחזון אי"ש ביקר בירושלים רק 3 פעמים בעשרים השנים ושמונת החודשים שחי בארץ ולא לפני שמלאו 7 שנים מיום עלייתו ארצה, כך שמה שלא ביקר בירושלים במשך קצת יותר משנתיים שעברו בן עלייתו של החזון אי"ש לפטירת הרב קוק, אין זו ראייה להתנגדות אישית לרב קוק, כיוון שהיו תקופות ארוכות בהרבה שבהן לא ביקר בירושלים, ולראשונה עלה לירושלים, כאמור, לאחר 7 שנים מעלייתו לארץ, כ-5 שנים מפטירת הרב קוק. וכן ב"פאר הדור" כרך ב' בעמ' ל"ח כתוב שהחזון אי"ש בעצמו אמר שהסיבה היא לא בגלל רב.

גורמים חרדיים שונים שכל קשר בינם לבין חרדיות אמתית ויראת שמים בסיסית מקרית בהחלט, משקרים ומסלפים את יחסם לרב קוק, כמו שעושים עם גדולים אחרים וביניהם: **מרן קדוש ישראל הגאון הרב שלמה אליעזר אלפנדארי זצוק"ל (בין תק"פ לתקפ"ב-תר"ץ - (על אף התנגדותו החריפה לציונות, במכתב מז' בשבט תרפ"ד אל מרן הגאון הרב יעקב משה חרל"פ זצוק"ל (צילום של המכתב הופיע בעתון "יום השישי" כ"ו בתשרי תשנ"ב) כתב במכתבו שממנו עולה הערכה גדולה מאוד לרב קוק עם תקיפה חריפה כלפי הפוגעים בכבודו: **ועתה באתי על בטול כבוד התורה ומהראוי שכבודו ישתדל אצל הכהן הגדול מוהרא"י קוק י"א שישים קץ לאי-הסדר ששורר בהנהלת ישיבת... וירים מכשול מדרך עמי. הלא זה הוא הפעם השלישית שקבלו התראות מהרב קוק, ועזי פנים שבדור לא שעו... הגיע לאזני מפי עדים נאמנים ש... פער פיו מבלי חוק ושחץ עם הרב, והתבטא בבטולים כלפי הרבי קוק וגדף מערכות ישראל אלופי ישורון, תאלמנה שפתי שקר הדוברות על צדיק עתק!... אבקשו להשתדל אצל הרבי קוק שיאחו באמצעים לכלות קוצים מכרם ה'****

ויקטע רגליהון ויחסום בעדם ההשפעה... נורא'ת נפלאתי אחרי שהרב הגאון קוק חזה בקשיות ערפם מדוע טרם ידע ומלא כי הרב... וסיעתו הם הם ההגונים ביותר ויגוננם... לכתת רגלם של עושי מרמה ולסיע ביד הרבנים ההגונים. יש לאל ידי להכניס הסדורים הרצויים אולם היות והגאון קוק שליט"א התחיל בשכלולה של הישיבה, כדי שהמתחיל במצוה יגמרה, וזכות הרבים תלוי לו... דרישת שלום להכהן הגדול וכו'. בהדרת הכבוד, שלמה אליעזר אלפאנדארי ס"ט.

כבר מראשית המכתב שפונה הוא פונה לגרי"מ חרל"פ בכבוד רב ('הרה"ג איש תם וישר כש"ת רבי יעקב משה חרל"פ שליט"א... יר"א מרבים...') רואים שהתייחס בכבוד רב לרב קוק ולהולכים בדרכו.

וכן במכתב מי"ט בכסלו באותה שנה לכבוד ביקורם בגליל של הרב קוק, הרב חרל"פ והגאון הרב שלמה אהרונסון זצ"ל (רבה של ת"א) שלח להם הרב אלפאנדארי את המכתב הבא שגם ממנו עולה כבוד אישי רב לרב קוק: 'לכבוד הרב הגאון הגדול חריף ובקי כמוהר"ר אברהם יצחק הכהן קוק שליט"א, ואשר על ידו הרה"ג כמוהר"ר... רבנים גדולים! בשמחה רבה הנני מקדם את פניכם בברכת ברוכים הבאים ומאחל לכם עבודה פוריה לטובת היהדות והחזקת תורתנו הקדושה... מוקירכם כערכם הרם, הצב"י שלמה אליעזר אלפאנדארי ס"ט'. 'אגרות לראי"ה', עמ' ק"ט במהד' תשמ"ו)

וכן הרב אלפאנדארי ביקש את הערותיו של הרב קוק על גיליון של דברי קבלה שכתב וקיבל את השגותיו ולא פרסם את הדברים שבגיליון כשהגרי"מ חרל"פ היה השליח להעברת הגיליון. יש לציין שהקשר בין הרב אלפאנדארי לרב חרל"פ נוצר דרך הגאון הרב בן ציון שפירא זצוק"ל, בן הגאון הרב יהושע צבי מיכל שפירא זצוק"ל, מגדולי המקובלים ורבו הראשון של הרב חרל"פ.

עצם הקשרים הטובים עם הרב חרל"פ שהיה תלמיד מובהק לרב קוק והשקפתו הייתה כהשקפת הרב קוק, מראה כאלף עדים שעל אף התנגדותו להשקפה זו, הרב אלפאנדארי לא פסל מי שהולך בהשקפה זו, ואף רואים במכתבים הנ"ל הערכה רבה ביותר לרב קוק. כל זה מראה שחזר בו מהיחס היותר שלילי שעולה ממכתב שפורסם בשמו בתר"ף לאחר יציאת הספר "אורות". וכל פרסום של יחס שלילי של הגרש"א אלפאנדארי לרב קוק גם בשנים מאוחרות יותר הוא זיוף גמור.

מרת קדוש ישראל הגאון הרב ישראל מאיר הכהן קגן זצוק"ל (תקצ"ט-תרצ"ג) כותב לרב קוק בקיץ תרפ"ג): "אל כבוד הגאון הגדול י"א (ירא אלוקים) וכו' וכו' כקש"ת מו"ה אברהם יצחק הכהן נ"י". החפץ חיים עזב את הכינוס הראשון של אגודת ישראל ("הכנסייה הגדולה הראשונה") בתרפ"ג בווינה בטריקת דלת, לאחר שבישיבת הפתיחה השמיע הרב שור מבוקרשט דברי פגיעה ברב קוק, ואז זעק החפץ חיים: "פגעו במרא דארעא דישראל! מען דורף קורע זיין (תרגום מידיש: יש לקרוע קריעה)!" הוא חזר בכעס לאכסנייתו וסירב לחזור להמשך הכינוס, וכן סירב ללחוץ את ידיהם של בני המשלחת הירושלמית ואמר להם: "לאלה שעושים מחלוקת נגד רבה של ירושלים איני נותן שלום!" והוסיף: "דעו לכם כי הוא קדוש וטהור, וכל הנוגע בו לא יינקה!". וכן במכתב למשלחת הרבנים שיצאה לארה"ב בתרפ"ד מטעם מוסדות התורה בירושלים כתב בראשו: 'לכבוד הרבנים הגאונים הגדולים מהר"ר אברהם יצחק הכהן קוק נ"י אב"ד דעיה"ק ירושלים, מו"ה אברהם דוב שפירא נ"י אב"ד דקאוונא, ומו"ה משה מרדכי אפשטיין אב"ד דסלאבאדקה'. בנוסף ליחס המרשים לרב קוק רואים כאן שהח"ח מתייחס

לרבנות הרב קוק בירושלים כמו רבנותם של הרב שפירא בקובנה והרב אפשטיין בסלבודקה.

וכן מזה שהרב קוק עמד בראש המשלחת הרבנית הזאת שיצאה מטעם מוסדות התורה בירושלים, מוכח שרוב ככל רבני ירושלים וראשי הישיבות בה תומכים ברב קוק ורואים בו את רבם ומנהיגם, וה"אמרי אמת" כתב בפירושו במכתבו המפורסם מהאונייה שרוב רבני ירושלים עומדים לצד הרב קוק. וכן יש לציין שבפרידה לפני צאת הרב קוק לארה"ב השתתפו בין השאר נציגי הישיבות "עץ חיים" (הגרי"מ טיקוצ'ינסקי), "תורת חיים" (הגאון הרב זרח אפשטיין), "מאה שערים" (הגרי"ג הורוביץ שניהן כרב השכונה), "חיי עולם" (הגאון הרב אלימלך רובינשטיין) ו"שער השמיים" (הגרי"ל אוירבך) הרב אברהם פילוסוף זצ"ל כנציג הרבנים הספרדיים, הרב חיים מן זצ"ל כנציג ועד המלמדים ונציגי "הועד הכללי - כנסת ישראל". בעתון החרדי "קול יעקב" כתבו בראשית דבריהם על הפרידה: "היהדות החרדית כולה על רבניה, ומלמדיה ולומדיה, עסקניה וראשי ישיבותיה, היתה עסוקה בנסיעתו של ראש הרבנים לארץ ישראל, הגאון רבנו אברהם יצחק הכהן קוק, לאמריקא, לשם החזקת הישוב הקדוש בארץ ישראל ומוסדותיה הדתיים. כולם התחרו להנעים לרבנו הגדול את פרידתו מארצנו הקדושה חביבת-נפשו ודאגו להכשיר לו את הנסיעה בכל האפשר". בתרפ"ח פרסם חתנו של הח"ח, הגאון הרב אהרן הכהן זצ"ל, בעל "עבודת הקורבנות", מכתב מחאה כנגד יחסם ומעשיהם של הקנאים כלפי הרב קוק שבו כותב: "בס"ד, יום ו' עש"ק לסדר "ולא יחללו את קודשי בני ישראל" שנת תרפ"ח לפ"ק. אם כי תמיד התפלץ ליבי בקרבי בשומעי שאנשים אשר בשם שומרי תורה ומצווה יתיימרו יהינו לבנות את האי גאון וצדיק חסיד ועניו נשיא ארעא קדישא מרן ר' אברהם יצחק הכהן קוק שליט"א בכ"ז לא יצאתי ברבים להתריע על עלבונה של תורה ביודעי שאדוני מורי וחמי ה'חפץ חיים' שליט"א המוקיר ומחבב מאוד את כבוד מרן הגרא"י הכהן שליט"א שנפשו היה דאבה מאוד עליו בשומעו אודות הרדיפות עליו בכ"ז לא יצא במחאה גדולה ע"ז באומרו כי שתיקה בדברים כאלה ומעוט פרסומם זהו תקנתם להקטין ולמעט בערכם (אם כי דברי שמצה הנוגעים בכבוד מרן הגרא"י קוק שליט"א לא העיז אף אחד לאמר בפני ומכתבי הפלסטר היה סר עיניו בבוז מבלי לפותחם) אולם בראותי עכשיו בירחון אשר הופיע (חוברת ניסן דנא) המעיז עוד עצמו להקרא בשם 'בית ועד לחכמים', דברי חירוף וגידוף נוראים על מרן הגרא"י הכהן שליט"א שאסור להעלותם אפילו על הגליון מצאתי חוב קדוש בנפשי לא לחשות (כמבואר ברמב"ם הלכות ת"ת פ"ו הל' י"א י"ב) שהמבזה ת"ח אין לו חלק לעוה"ב והרי זה בכלל כי דבר ה' בזה ומחוייבים לנדותו, ובפרט על עלבון ובזיון האי גאון וחסיד שאסור לעבור בשתיקה על זה ולצאת ולהתריע על האי עלבונה של תורה ולהצטרף למחאתם והתמרמותם הגדולה של רבני וגאוני אה"ק והגולה על דברי הנבלה הזאת ולא לראות כבלע את הקודש ח"ו, והשי"ת יסיר חרפה מעל בני ישראל וכבוד התוה"ק ירים. דברי הכותב בלב כואב ומורתח על כבוד התורה הק' הנתונה לשמצה. אהרון הכהן חתן הרב הגאון הצדיק בעהמ"ח חפץ חיים שליט"א". זה מוכיח שהטענות של כל מיני חרדים כאילו הח"ח דיבר בביטול על הרב קוק לאחר פתיחת האוניברסיטה העברית בתרפ"ה היא שקר מוחלט. וכן רואים שרובם ככולם של גדולי רבני הארץ וחז"ל התנגדו בתוקף ליחס הקנאי כלפי הרב קוק.

מרן גאון הקבלה הרב שלמה אלישיב זצוק"ל (תר"א-תרפ"ו - גדול המקובלים בדורו שנודע בחיבורו "לשם שבו ואחלמה" וכרבה של שאוול שהרב קוק היה תלמיד-חבר שלו בקבלה, ועלה מחז"ל לירושלים בתרפ"ב, אמר לגאון הרב אריה לוי זצ"ל (בתו

נישאה לנכדו של הגר"ש אלישיב, מרן פוסק הדור הגאון הרב יוסף שלום אלישיב שליט"א, בן הגאון הרב אברהם אלישיב זצ"ל, חתן הגר"ש ששינה משם משפחתו המקורי שהיה לויסון בעצת הח"ח כדי לקבל אשרת עלייה אחידה לכל המשפחה): "רבי אברהם יצחק הוא כליל השלמות: שלמות בגאונות, שלמות בצדקות, שלמות במחשבה ושלמות בהנהגה!" ועל גדולותו של הרב קוק בתורת הנסתר אמר הגר"ש שהרב קוק בקי בכל שיטות הקבלה "ועליו ניתן לאמר כל רז לא אניס ליה!" פעם הרשה לעצמו אחד מגדולי הקנאים בירושלים להשמיע בפני ה'לשם' דברי קטרוג על הראי"ה, הפסיקו ה'לשם' ואמר: "לי לא תספרו מי זה הראי"ה ומה טיבו. מה אתם יודעים מי הוא? הלא לילות ישבנו יחד!" כשמונה הרב קוק לרבה הראשי האשכנזי של ירושלים כתב לו הגר"ש: "כבוד ידידי מאז, הרב הגאון, המאור הגדול, שמו נודע לתהילה ולתפארת, כש"ת מוהרא"י הכהן קוק שליט"א, רב הכולל בירושלים עיה"ק תוב"ב. אחדשה"ט כמשפט. הגד הוגד לי כי רום מעלתו נתמנה לרב הכולל בירושלים ושמחתי מאוד על זה, והנני מתכבד לברך את כבוד רומ"ל כי יאריך ימים על כסא הרבנות הזאת, ויגוב שמו הטוב למרחוק, ויעלה מעלה מעלה אכי"ר. [...] ובוזה אסיים בשים שלום, יתן ד' ויזכו גם אותנו לעלות לארה"ק בקרוב, לחון כאוות נפש ידיו ומכירו משכבר הימים. יתן ד' ויזכו גם אותנו לעלות לארה"ק בקרוב, לחון את עפר ארצנו, וגם לחדות בשמחה את פני רום מעלתו. מלב ונפש ידיו עוז באהבת עולם, שלמה עליאשו, בעהמ"ח ספר 'לשם שבו ואחלמה". וכן בתרפ"ב כשעוד היה בחו"ל בהומל, מקום רבנות חתנו, הגאון הרב אברהם אלישיב זצ"ל (אביו של הגרי"ש שליט"א - שם המשפחה המקורי היה לוינסון והרב אברהם שינה בעצת החפץ חיים כדי אשרת עלייה אחידה לכל בני המשפחה), כתב הגר"ש מכתב לרב קוק: 'בעה"י עש"ק ס' אמור תרפ"ב האמעל. כבוד הרב הגאון, פאר הדור, ידיד עליון ואהוב נפשי, מהרא"י הכהן, הרב הכולל, המכונה קוק שליט"א ויאר נרו לעולמים. [...] אמנם ידידי, הנה יש לי פה [...] חתני הר' הג' מהר"א שליט"א (ר' אברהם אלישיב), אשר הוא משתמש פה זה איזה שנים בכתר הרבנות בתוך שאר הרבנים המובהקים דפה, וזה ערך ט"ו שנה אשר כבוד גאונו שליט"א היה מכיר לו היטיב ע"י שהיה עמו איזה פעמים בדובלין הסמוך לריגא על הרחצה בים, והוא מוסמך מכבודו. והנה קשה לי מאוד להפרד ממנו, ולזאת בבקשתי הוא לשלוח נא ונא היתר כניסה גם אליו, הוא עתה בן חמישים שנה, בתי היא בת מ"ח שנה, שמה הוא חיה מושא, ולהם בן יחיד שמו הוא יוסף שלום. ואני מבקש מכבודו היתר כניסה עבורם ג"כ [...]. ימחול נא ידידי על צורת המכתב הזה, שלא נכתב כהראוי לאיש רום המעלה כמוהו, כי ל"ע לוקיתי מאוד בחולי עינים, ה"י ירחם. ולזאת מוכרח אני ג"כ לקצר בדברי אהבה וכבוד ולמעט בדברים בכל האפשרי. ידיו המברכו שיתברך ממעון הברכות כנפשו הטהורה, מלב ונפש. שלמה ב"ר חיים חייקיל המכונה אליאשו' (אגרות לראי"ה', אגרת קל"ב) סיפר הגאון הרב יוסף יהודה לייב זוסמן זצ"ל: 'שמעתי מנכדו של ר' אריה לויין ובנו של הרב אלישיב שליט"א, שהיה ת"ח גדול שהשפיע בהתחלה על ה'לשם' וכמעט שיצא בגלוי נגד הראי"ה, ואז נזדמן רבי אריה לויין בביתו, וה'לשם' שוחח איתו בעניין זה, ורבי אריה הסביר לו את העניין, ואז ה'לשם' חרה לו מאוד על זה שרצו להוליך אותו שולל, ומטעם זה ביטל את השיעור שהיה לו עם הת"ח הנ"ל'. (ראו על הקשרים בין הגר"ש לראי"ה במקורות הבאים: 'שיחות הראי"ה' עמ' קס"ד, 'לקוטי ראי"ה' ח"א עמ' 122 וח"ב עמ' 304, 'ט"ל ראי"ה' עמ' קכ"ג, 'בשדה הראי"ה', 'מלאכים כבני אדם' עמ' 55)

הגאון הרב יוסף חיים זוננפלד זצוק"ל (תר"ט-תרצ"ב -) התייחס בהערכה אישית רבה

ביותר לרב קוק גם אחרי פרסום "אורות", וב"האיש על החומה" בכרך השלישי בפרק "האמת והשלום אהבו" המתחיל בעמוד 399, מובא שגם במחלוקות הקשות ביותר, שרר בין שניהם יחס של הערצה הדדית, כלומר גם מצד הרב זוננפלד לרב קוק. וב"יחידי סגולה" של הרב איסר פרנקל מובא בפרק על הרב זוננפלד שכתשובה לשאלת אנשיו מדוע הוא מדבר עם הרב קוק בדברי תורה בפגישותיהם ברחוב, ענה: "הרב קוק הוא צדיק גמור, אך דרכינו נפרדות!" נכד של מקורב לרב זוננפלד ונכדה של מקורב לרב קוק, הרב אברהם יצחק לבקוביץ זצ"ל, באו בברית הנישואין ובתר"ץ נולד להם בן. המקורב לרב זוננפלד הזמינו להיות הסנדק, וכך הרב לבקוביץ מרחובות, שאצלו נפש הרב קוק בימי הקיץ, הזמין את הרב קוק להתכבד בסנדקאות. הכפילות הזו נודעה לרב לבקוביץ ברגע האחרון, ובדרך לברית המילה שהתקיימה בבית החולים "ביקור חולים" אמר זאת הרב לבקוביץ לרב קוק, והרב קוק אמר שהוא יסדר את העניין. כשהגיעו למקום הברית כבר היה שם הרב זוננפלד וכשראה את הרב קוק נכנס, קם מיד לכבודו. הרב קוק אמר לרב זוננפלד: "כיבדו אותי בסנדקאות ואני מכבד את מר". הרב זוננפלד סירב ולא הסכים בשום אופן לקבל את הכבוד להיות סנדק במקום הרב קוק. בברית מילה אחרת שהתקיימה באותו בית חולים וגם בה נפגש הרב קוק עם הרב זוננפלד, עם סיום הברית רצו להזמין עגלה בעבור הרב קוק, אך הוא סירב והתעקש ללכת ברגל. הרב זוננפלד הלך עימו וליווהו עד ביתו של הרב קוק. הרב קוק ביקש מהרב זוננפלד להתפלל לרפואת אמו שהיית חולה אז. הרב זוננפלד הגיב מיד: "להתפלל על אותה צדקת, מרת פערלה זאלטא, די גאלדענע בויך ("בטן הזהב")? הרב קוק הוסיף שגם הוא אינו חש בטוב וביקש מר' יוסף חיים להתפלל לשלומו. מיד בירכו ר' יוסף חיים ואמר: "אורך ימים ושנות חיים ושלום וסיפו לך". הרב הוטנר סיפר שבערב פסח אחד הוא ליווה את הרב קוק בדרכו לכותל המערבי וראו את הרב זוננפלד צועד לקראתם. הרב קוק הזדרז להקדים בברכת "חג כשר ושמח", והרב זוננפלד השיבו בברכת החג והוסיף: "אני מברך אותו שלשנה הבאה אראהו שוב כאן כשהוא טובל רגלו בדם, וכוונתו שיזכה להקריב קורבן פסח, לפי הגמרא בפסחים ס"ה, ע"ב: "שבח הוא לבני אהרן שילכו עד ארכובותיהם בדם", והכוונה שם לדם קורבן פסח. הגאון הרב מנחם יהודה אושפיזאי זצ"ל ליווה בבוקר אחד מחגי השבועות את הרב קוק בדרכו לכותל לאחר תפילת ותיקין בבית מדרשו, בית המדרש של ישיבת "מרכז הרב" בזמנו. בסמטה שליד הכותל נפגשו ברב זוננפלד שחזר מתפילת ותיקין בכותל, ובירך הרב זוננפלד את הרב קוק שיזכה להיות כהן גדול בבית המקדש. לא פעם הרב זוננפלד והרב קוק נפגשו בשמחות, וכשהרב קוק נכנס כשהרב זוננפלד כבר נכח במקום, הרב זוננפלד היה קם לכבוד הרב קוק ומציע לו את כסאו, אך הרב קוק בענוותו היה מסרב ופעם אחת לפחות הגיב: "אינני רוצה לתפוס את כסאו של מר!" כשהזדמנו שניהם לסעודות מצווה כגון בייסוד ישיבת "חיי עולם" היה הרב זוננפלד לוקח "שיריים" מסעודת הרב. הגאון הרב אברהם חיים בביוף שליט"א שהיה ממשמשיו של הרב זוננפלד סיפר כי שררו יחסים טובים מאוד בין הרב זוננפלד לבין הרב קוק שאותו הוא מכנה "צדיק יסוד עולם". ככל מפגש מזדמן ביניהם ברחוב או באירוע, הרב קוק והרב זוננפלד היו משוחחים ביניהם בדברי תורה במשך זמן רב באהבה ואחוה כאילו אין כל מחלוקת ביניהם. ולמשל, בברית של בן הגרזני"ל אויירבך ואחי הגרש"ז, הגאון הרב אברהם דב אויירבך זצ"ל שהיה רבה של שכונת בקעה בירושלים וראש ישיבת "אור שמח", היה הרב זוננפלד המוהל והרב קוק הסנדק. הרב זוננפלד והרב קוק שוחחו לאחר הברית שעה ארוכה בדברי תורה.

כן סיפר הגאון ר' שמואל יוסף ברנדויין-מוריה זצ"ל, הרבי מסטרטין בירושלים, שבתרפ"ב נולד לו בנו הבכור יעקב. הוא כיבד את הרב קוק בסנדקאות, את הרב זוננפלד שהיה גם מוהל בחיתוך, ואת הרב חרל"פ שהיה רבו כיבד בברכות. וסיפר האדמו"ר מסטרטין ששררה אהבה בין הרב קוק לרב זוננפלד והם דיברו באריכות בזמן סעודת המצווה.

כך כתב לרב נריה הרב גדליה אהרן הניג זצ"ל, מגדולי חסידי ברסלב: 'בעזה"י היום יום שני בשבת ה' שמיני כ' לחודש אד"ש שנת תשל"ו לפ"ק. לכבוד ידיד נפשי החזה"ש אוהב נאמן לתורת אדמו"ר ציס"ע נחל נובע מקור חכמה כש"ת הרב משה צבי נריה שליט"א .

[...]מפי אדוני אבי מורי החסיד האמיתי מוהר"ר אליעזר מרדכי זצ"ל, כן שמעתי הרבה מפליג בשבחו (של הראי"ה), בגאונותו ובחסידותו, מאז היותי עלם רך ועד היותי אב [...] ובעיני ראיתי איך שמחה על זלזול בכבוד הרב זצ"ל, ובאוזני שמעתי הצעקות שצעק בכל כוחותיו בימי זקנתו, מתוך כאב ליבו באמת, על זלזול קל שזלזלו מתנגדי מרן הרב זצ"ל [...]. עוד מה ששמעתי מפי זקני [...] שפעם אחת בסעודת פדיון הבן ישבו יחד כ"ק מרן הגרא"י קוק זצוק"ל ועל ידו יושב כ"ק מרן הגר"ח זצוק"ל זוננפלד, וכשמרן הגרא"י הכהן בירך ברהמ"ז על הכוס וטפטפו כמה טיפות מידיו, שם מרן הגר"ח ידיו תחת ידי הכהן, לקבל הטיפות שטפטפו מהכוס, וליקק אותם כמה וכמה פעמים. ואמר לי אא"ז שמאז לא האמין לשום דבר לשון הרע על מרן הגרא"י הכהן זצוק"ל. כשסיפר לי זאת אא"ז ז"ל הייתי בגיל צעיר, וסיפור זה נחקק כל כך עמוק בלבבי, שאין אני יכול לשכוח, כי נדמה לי לפעמים כמו שאני בעצמי הייתי רואה בעיני את הדבר. זה מה שאנוכי יודע מפי הורי, בנוגע לצדקתו ואמיתותו של כ"ק מרן הגרא"י הכהן קוק זצוק"ל, וביותר הבינותי זאת כשגדלתי וזכיתי להתקרב בס"ד לתורת אדמו"ר הננמ"ח זיע"א, עד כמה שהבעל דבר וכו' מתגרה להרבות מחלוקת בישראל, ובפרט בין חכמי וצדיקי הדור, ועד כמה שצריכים ליהרר מלקבל דברי לשון הרע ורכילות וכו', שמדברים המדברים לזלזול ח"ו באחד המיוחד שבהם, ודיי בזה כעת. גדליה אהרן קעניג]. ליקוטי הראי"ה ח"א עמ' 161.